

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro}. 7.

WE SRZODĘ DNIA 24. STYCZNIA 1798.

Z Paryża d. 2. Stycznia.

Tutejszy Portugalski poseł kawaler d'Aranjo, d. 30 grudnia w wieczor, został jako więzień stanu do Templu zaprowadzony, i papiery jego zapieczętowano. Od 4 dni miał już u siebie z dwóch żołnierzy wartę, i mimo słabości zdrowia był do wydziału ministra policyi zaprowadzony i tam słuchany. Aresztowanie to obcego ministra, pierwsze w swoim tu rodzaju, bardzo wszystkich zastanowiło, i powody do tego muszą być wielkiej wagi. Reprezentant Poultier przywodzi w swoim dzienniku o tym aresztowaniu, co następuje. „Zda się, że kawaler d'Aranjo, który dosyć uczciwym się okazywał, od intryganta zagranicznego imieniem Voscovich, przed kwartalem aresztowanego, złudzony został. Voscovich ten umiał się szczególnie do ministrów obcych mocarstw wkręcić, od których wielkie suny my brat, łudząc ich, że te dla członków rządu Francuzkiego są przeznaczone. Uwiedziony

przez tego intryganta P. d'Aranjo, pisał i mówił, jak słysząc, że za million daleko pożyteczniejsze warunki traktatu pokoju z Portugalią u pewnych członków dyrektorjatu wyjedna. Sprawa bywszego tu Weneccy pisał i patrycyusza Quirini, jest podobnego nie mał gatunku, tylko że ostatni nie zasługuje na tyle względów, jak P. d'Aranjo, któremu z resztą za dobry jego sposób myślenia i moralność potrzeba sprawiedliwość oddać. Wspomniony Voscovich miał do ostatniego royalistow spiśku wchodzić, i za agenta Anglii jest poczytany. „

„Z ostrego przeciw P. d'Aranjo dyrektorjatu postępku, mówi dzisiejszy dziennik Paryzki, potrzeba się domyslać, że ten do układanego gdzieś przeciw rzeczywospolitey spiśku, należy. Muszą się ważne znajdować dowody, które aresztowanie obcego negocjatora zostającego tu pod opieką prawa narodow usprawiedliwić potrafią. Wielu utrzymuje ludzi, że usta-

wy polerownych narodow nie pozwalają aresztowania obcego ambasadora ; lecz myślą się. Gdy ambasador takowy najpierwszy zgwałci prawo narodow, możesz się do niego odwoływać, i za popełnioną zbrodnię nie odnieść przyzwoitey kary? Xzę Orleański bywszy pod ow czas regent Francyi, kazał ambasadora Hiszpańskiego Xcia Cellemare, za uczyniony przeciw niemu spisek, za granicę tylko z kraju wyprowadzić; lecz teraz postępuie dyrektoryat przeciw ministrowi nieprzyjacielskiego mocarstwa, i nie mając powodow do podobney łagodności, ma prawo aresztowania P. d'Aranjo. Dobro kraju jest najwyższą ustawą. „

Buonaparte bawi tu jeszcze zawsze, żyje osobno i ciągle zatrudnia się iak nazywiesz przygotowaniem do wylądowania do Anglii. Przedwczorem znajdował się na reprezentacyi Horacego Kokles; Żeby nie był poznany nie wdział ani mudduru, ani nikogo z swey świty nie wzięwszy, stanął w kąciiku jedney łoży; ale wszelako został poznany i zaraz najwyższe mu dawano oklaski. „Gdybym był wiedział, rzekł, do stojącej przy nim osoby, iż w łożach tak łatwo można bydź poznanym, nigdy bym tu nie był przyszedł. „Gdy go się nie dawno pytano, iak on mógł na tak pożyteczny dla Cesarza traktat pokoju zezwolić? „Grałem w dwadzieścia jeden, odpowiedział, i gdy miałem dwadzieścia, zabastowałem. „

Uczta, którą minister Taleyrand Perigord dla żony jenerała Buonaparte dała, została do kilku dni odłożoną, ponieważ ta jest trochę słaba. Jadąc do Paryża, gdy przez Lyon przejeżdżała, całe to miasto z powodu iey przybycia iluminowane było.

Lyonezykowie podali iey laurową ruszcekę dla męża, a dla niey różową koronę. Na teatrac była tam z najwyższemi oklaski przyjęta. Ludzie kunsztu kazali w Lyonie dla Buonapartego medal bić.

Po obraćiu Buonapartego na członka instytutu narodowego, napisał w tych dniach do prezydenta instytutu, obywatela Camus, następujący billet:

Obywatelu Prezydencie!

„Odebrany zaszczyt od najpierwszych mężow, z iakich się instytut narodowy składa, czyni mi honor. Czuję bardzo, że nim wam wyrownam, długo waszem uczniem bydź muszę. Gdyby jeszcze dokładniejszy iaki znajdował się sposób, do okazania wam moiego szacunku, użyłbym go zapewne. Odniesione zwycięstwa nad niewiadomością, mogą się prawdziwemi iedynie zwycięstwami nazwać, bo im żadne zgryzoty nie towarzyszą. Zatrudnienie wasze przykładające się do rozszerzenia ludzkich wyobrażeń, jest natchwalebniejsze i najużyteczniejsze. Prawdziwa siła rzeczypospolitey Francuzkiej na tym zależeć powinna na przyszłość, żeby nie dopuściła, aby się gdzie owe wyobrazenie pokazało, któreby od niey nie pochodziło.

D. 31. grudnia czytał Buonaparte (którego portret sławny malarz David robił) na zgromadzeniu instytutu narodowego rapport o typograficznej maszynie obywatela Hanin, za pomocą której, szło wielk nawet nie znający sztuki drukarskiej, może okolniki i inne drobne kawatki przedko wyłożyć i drukować. Buonaparte zalecał tę maszynę i iak najjasniey ją opisał.

Za przełożeniem jenerała Buonapar-

te, ma być wdowie i siostrze poległego przeciw Hiszpanom kommanderującego generała Dugomier pensya powiększona. Teraz biorą 3000 liw.

Wczoraj oddał obywatel Mittié teatralną swoją sztukę: "Wylądowanie do Anglii, przepowiedzenie we dwóch aktach," w radzie 500. Przyjęto z chwalebnyim wspomnieniem. Przedmieście S. Antoniego, czyni także znaczne składki na wylądowanie do Anglii. Dla powiększenia tym bardziej jeszcze przeciw Anglii nienawiści, ma ciało prawodawcze wkrótce do narodu odezwę wydać.

W zachodnich departamentach aresztowano wiele osób, należących dawniej do liczby szanow. Przy Alconaresztowano między innymi niejakiego Dumourier.

Tutejsze pisma przywiodzą, że Anglia wszystkich teraz używa sposobow, do zrobienia z Rosyą i innymi mocarstwami nowej koalicji. — Pani Stael, mimo odebranego do wyjazdu rozkazu, zatrzymała się jeszcze. — Będący tu Würtemberski poseł P. Abel, wyjechał na czas niejakie do Stuttgart. P. Batz deputowany stanow Würtemberskich jeszcze się tu znajduje, chociaż publicznego charakteru na siebie nie przybrał.

Admirał Brueys, który w lipcowych okrętach, po Wenecyi w sukcesji wziętych, i kilka Francuzkich, do których się inne z Tuluonu przyłącza, pod żagle wyszedł, ma szczególniejsze zlecenie Hiszpańskiej flocie ułatwić wyjście z Kadyx. Gdy się nasza i Hiszpańska flotta potączyć potrafią, popłyną obydwie do Brest, i na ow ow czas, będących tam liniowych okrętach pomnoży się liczba do 70 albo 80.

W Kartagenie mają Hiszpanie 15 do 20 wojennych okrętow.

Francuzi mogą z dwóch mieysć razem do Berna wnieść, z biskupstwa Bazyleyskiego i kraiu Wodow.

Pożyczkę na wylądowanie do Anglii zadekretowała już rada 500 na sejsyi d. 29 grudnia w ten sposób: Pożyczki jest 80 mill. i ta na 80,000 akcyy, każda po 1000 liw. podzielona. Każdy płacący akcyą dostanie biliet na 25 liw. prowizyi, która co pół roku płacona będzie. Każdego roku będą premie wyciągane. Biorący akcye mogą połowę w iskrypcyach, a połowę w gotowych pieniądzech zapłacić: jedna ćwierć zaraz, a resztę w obligacyach na jeden, dwa lub trzy miesiące. Pożyczka ta będzie przez coroczne ciągnięcie wyplacana; co rok 10ta część, tak, że cała pożyczka w 10 latach uspokojona będzie. Hipoteka iey zapisuje się na dochodzie z poczty. Premie będą z 10tej części, która rzeczypospolitey zabranych okrętow przypada, wyplacone. Imiona pożyczających będą z chwalebnyim wspomnieniem w archiwach ciała prawodawczego złożone, i lista ich po departamentach rozestana.

Na tej samej sejsyi postanowiła rada, że w ciele prawodawczym, w dyrektorjacie, we wszystkich środkowych i municypalnych urządach, w dekady w salach i innych kościołach, litterackich i politycznych towarzystwach, będą otwarte rejestra dla przyjmowania podpisow od obywateli, na składki do wylądowania do Anglii. Ciało prawodawcze codziennie odbiera już takowe składki. Kommissarze narodowego skarbu offiarowali 3000 liw. reszta officyalistow tegoż skarbu 11,000

iw. departament Sekwany 4000 liw. a redaktorowie Monitora 150 liw. &c. Składki z dobrowolnych offiar wynoszą już do kilku kroć stotysięcy.

Oznaczono już miejsca, w których w krotce nastąpić mające zgromadzenia pierwiastkowe odbywać się mają, dla obrania trzeciej części siła prawodawczego. W oznaczeniu tym, miano szczególniejszy wzgląd na ducha obywatelskiego mieszkańców.

Minister nasz zagranicznych związków, obywatel Talcyrand-Perigord, wydał pod d. 28 grudnia do wszystkich rzeczypospolitey Francuzkiej posłów, dyplomatycznych agentów i konsulów, następujący okólnik:

“ Obywatelu! Teraz znajduiesz się w nowych okolicznościach; uczucia twoje republikańskie i usiłowania patriotyczne w nowym muszą się okazać świetle. Z wszystkich przeciw Francyi związanych mocarstw, nie pozostaie nam tylko jedna Anglia do zwyciężenia. Ta jest wiecznym nieprzyjacielem rzeczypospolitey. Wielka wyprawa gotuje się przeciw niej: życzenie narodu wspiera to uzbrojenie, Wszyscy publiczni urzędnicy muszą w tej mierze zamiary dyrektoryatu wspierać i wszystkie części rzeczypospolitey muszą się do wojny przeciw Anglii przykładać.

W tym powszechnym poruszeniu nie możesz i nie powiniedes bezczynnym zostawać; ale owszem szczególniejszego starania do zapewnienia pomysłałości tego przedsięwzięcia dolożyć. Wiadomo Ci, że straszna wręku Angielskiego ministe-ryum dyplomatyczna broń, od dawnego czasu u nas przytępniona spożywa. Dyrektoryat, chce temu wydziałowi dawać

światność i siłę przywrócić, Pokoy w Campo Formido musi do tego bydź epoką, a kongres w Rastadt swoim ią dziełem utwierdzić. Wszyscy więc musicie się do tego przykładać.

Każdy z was, obywatelu, czyni sobie zapewne teraz przyzwoite o wielkości i sile rzeczypospolitey Francuzkiej wyobrażenie. Cudzoziemiec wie dostatecznie, i nadaremnie bym Ci przypominał, że nayspierwszy lud w Europie, i go mill. ludzi rachuiący naród reprezentujesz; naród, któremu się na stałej ziemi nicoprzyć nie potrafiło.

Zkądże pochodzi, że Anglia, słabsza nawet od Francuzkiej dawnie monarchii, więcey iak od wieku we wszystkim się Francyi przeciwiała, a nawet ią upokarzała? Wyspiarskie iey położenie i myśl wolności, którą się szczyci, nie mogły same podobnych sprawić skutków. Systema dyplomatyczne przywiodło ią do tego stopnia wielkości; lecz wielkość ta iest tylko czasowa, i cała siła Anglii na oszukanstwie założona. Nie potrzeba tylko historyą Angielską otworzyć, a znajdziemy nie zaprzeczone tego ślady.

Protektor Anglii Kromwell nayspierwszy nadał iey dyplomatyce. Przybrawszy do siebie na ow czas Kromwell tęgie republikańskiego Milтона pioro, przemowił gornym tonem do gabinetow Europy, i ton ten gabinet Angielski od- tąd wiernie zachowuje i utrzymuje; lecz ton takowy nie więcey nie znaczył, iak zuchwałość szczęśliwego pod ow czas u- zurpatora, a później wyraz mocny i śmia- ły ludu, który się wolnym nazywał. W długie wojny za panowania Ludwika XV wplątane niektore Europy mocarstwa, ro-

zumiwały, że każdy jest w samej istocie tak wielkim, jak się mienić; zadziwione tedy takową wielkością, ślepo na wszystkie groźbę poparte zezwalały pretensye. Wnet potem Francya pod gośnieniem monarchą i niegodziwymi ministrami, przez nie użyteczne alliance i zwycięstwa osłabiona, do tego stopnia słabości i poniżenia doszła, że przed mniemaną wielkością gieniuszu Londyńskiego gabinetu drżała. Pyszna więc z tego omamienia, jak z prawdziwej wielkości Anglia, figurowała z wielką okazałością na końcu każdej wielkiej wojny, przy negocyacyach pokoju w Niemwegen, Ryswick, Utrechcie, Achen, przy traktacie pokoju w Paryżu, przy konferencyach w Pillnitz i w zaszytych potem zdarzeniach naszej rewolucyi.

Na zwaleniu tego omamienia, cała rzecz, obywatelu zawisła. Teraz potrzeba ten kolos na glinianych nogach wystawiony skruszyć. Musisz więc, obywatelu, siłę federacyjną Anglii mężnie z twej strony atakować, i w czasie gdy nasze wojska w kraje jej wkroczą, i rządowi Europy, które omamieniem swoim oszukacie, prawdziwą słabość Anglii okazać.

Oto jest przepis jak sobie w tej mierze masz postąpić: Przeciwnie postępowaniu Londyńskiego gabinetu postów, kieruj Twoje kroki; trzymaj się ściśle tej reguły, ona cię obłąkać nie może. Sprawa którą Angielscy postowie utrzymują, jest sprawą tyranii, kupieckiego łakomstwa, sromotnego i niegodziwego machiawelizmu. Wszystkie ich czyny i zamiary są naturalnie cechą zepsutego ich źródła ozuaczone. Kartago dla uczynienia tym bardziej podległymi otaczających ją lu-

dow, zakazała im niegdyś, aby nie siali, nie sadzili, nie handlowali, i tym podobnych rzeczy nie czynili. Podobny zakaz czyni do dzisiaj obrzydzenie. Lecz despotyzm rządu Angielskiego, nie zmierza do tegoż samego celu na morzu? Nie usiłuje przywłaszczyć sobie całego świata handlu? I któryż gabinet miał by tyle być zaślepionym, żeby interesu wszystkich mocarstw nie uważał, w usmierzeniu tak strasznego monopolium, i zwroceniu owych nadętych despotów do swej wyspy, żeby się do interesów na lądzie nie mieszały?

Ty obywatelu, bronić będziesz praw i wolności, miłości ludu, sławy i cnoty. Obrona tak pięknej sprawy musi na ciebie i postępkę twoją zaletę ściągnąć. Francya biła się na lądzie za swoją niepodległość i swoje naturalne granice; teraz będzie się biła na morzu, nie tylko za siebie samą, ale za Ocean i oswobodzenie wszystkich ludów, które stały się Angielskiej chciwości ofiarą. Rzeczpospolita Francuzka chce się więc nie tylko za poniesione od dwóch set lat obelgi, na rządzie Anglii zemścić, ale owszem dla dobra Europy i całej ludzkości wolność morza przywrócić. Historia nic nam podobnego nie wystawia; wszystkich więc krajów mieszkańcy muszą zyczyć pomyślności broni Francuzkiej.

Uczyn zadosyć, obywatelu, twemu wysokiemu powołaniu! Pióra i głosy Francuzkich negocyatorów muszą mężstwo i broń naszych obrońców wspierać! Im groźliwszymi, podstępniejszymi i więcej intrygującymi okazą się Angielcy agenci, tym więcej ty okaz otwartości, rzetelności i owego umiarkowania, które bardziej niż groźba, jest prawdziwej wielkości cechą.

Pilny każdego kroku Angielskich agentów; nie dopuszczay, żeby gdzie nowe smowy przeciw rzeczypospolitey czynili Ci agenci powinni wiedzieć, obywatelu, że wszędzie i w każdym momencie śledzone są ich postęпки. Nie spuszczaay ich z oka, dozieraay ich nawet w ich gabinetach i atakuy w ostatnich ich szafkach. Staray się z największą gorliwością odkryć i odwrosić skryte zdrady, potwarze, intrygi, podstępne oszukaństwa i okropne projekta, które Angielska agencya nadaremnie utaić usiłuje. Agencya ta wszędzie się znajduje u naszych otwartych nieprzyjaciół, u wiernych naszych alliantów, we Włoszech, w Hiszpanii i rzeczypospolitey Batawskiej, a może więcey, iak gdzie indz ey, w środk samey Francyi. Nie przedstaway sprzeciwiać się iey wpływowi; lecz nie szykana, nie drobnosciami, ale mądremi i roztropnemi przetożeniami. Bądź pewny, że będą wystuchane, i dyrektoryat będzie ich umiał wesprzyć. Potrzeba żebyś czasem do ministrow dworow głosem republikańskim, w całej iego tęgości przemówił; lecz strzeż się nadużyć tego sposobu, który zawsze poważanym i decydującym być powinien. Uwiadomiay mnie zawsze, co gieniusz Angielskiego gabinetu przedsięwzięje. Rząd musi o wszystkim zawczasu i ze wszystkich miejsc wiedzieć. Twoje doniesienia i przestrogi, które codziennie roztrząsane i porównywane będą, i potym dyrektoryatowi przetożone, który o wszystkim musi wiedzieć, zapewne nie chciałyś, żeby cię kto uprzedził w tym, co ty powinienes donieść.

Co do Twoiey osoby, obywatelu, staraay się pozyskać sobie miłość, szacunek i

uszanowanie. Nie nastaway na obyczaje, na zwyczaje i przesady krajow; w których się znajduiesz, ale utrzymuay przyzwoitość zachoway zwyczaje i obyczaje republikańnow. Zamiast próżney etykiety, użyay uymuającej grzeczności; i otwartej umiżoności, które połączone z szlachetnością duszy i pochodzące z uczucia wolności, daleko są powabniejszye. Strzeż się nadewszystko zwyczajnego u nas nie dawno błędu, owey porywczey i żywey energii, która w dyplomatyku nigdy za dobry przymiot poczytaną być nie może. Miarkuy wszystkie swoje kroki i nie zapominay, że uniesienie nie stanowi mocy.

Przedsięwziętem sobie teraz, obywatelu regularniey i częściej, iak dawniey, udzielać Ci myśli i uwag, które mi Twoia korespondencya poda. Podwoy więc Twoią staranność. Cel niniejszego okólnika szczegulniey do tego zmierza, aby między wszystkiemi agentami rzeczypospolitey Francuzkiej, czyone i żywe uformować połączenie przeciw ostatniemu nieprzyjacielowi, który jeszcze rzenlity do zwyciężenia pozostaie, i dopełnić przez to zamiarow dyrektoryatu. Naypierwszym jest teraz Twoim obowiązkiem dać wszędzie iak nayskuteczniey poznać, iak mało gabinet Angielski wart zaufania. Użyay więc obywatelu, w tym przedmiocie naywiększey staranności. Znajdziesz zapewne wiele trudności; lecz nie odstraszaay się, i bądź pewny że armia Angielska wszelkie te zawady uprzatnie, Oczyżna obrociła wzrok swoy na Ciebie. Stosując się do zamiaru niniejszego okólnika, znajdziesz pewne wsparcie w zgodzie i mądrości dyrektorytu i w przychylności ministra, który Ci to z wyraźnego

Dyrektoryatu rozkazu pisze
sie i braterstwo.

Podpisano *Taleyrand-Perygord.*

Wypis z listu obywatela Perrel wice konsula do ministra marynarki pod dniem 22 z Kadyx. " Odebrałśmy tę przyjemną wiadomość, że Angielska fregata Herminion od 44 armat i podbita miedzią do Guyara weszła, i lud iey poddał się przez kapitulacyą naszemu monarsze, pod warunkiem, aby był przyjęty jako poddany i pod żalnym pozorem Anglii nie był nazad powrocony. Lud ten oświadczył, że z przyczyny złego się z nim obchodzenia, przedsięwziął to skutecznie i że od czterech lat nie jest płatny, źle żywiony i za najmniejszą rzecz surowo bardzo karany. Przedsięwziąwszy udać się do portu Hiszpańskiego wsadził officyerow do szalupy i o 10 mil od Porto Rico na ład ich wysadził; ale inne wiadomości, a nawet kapitan Hiszpańskiej brygantany del Carmen zapewniają, że doznali srozszeogo losu, i że byli od tych ludzi wyrznięci. „

Z Włoch d. 28. Grudnia.

Ciało prawodawcze rzeczypospolitey Cysalpinskiej postanowiło, że na salach iego sefsyy, dyrektoryatu i administracyi rzeczypospolitey, będzie wsadzony mar mor z napisem: "Francuzkiemu ludowi wdzięczny lud Cysalpinow." Podobne napisy mają także bydź na rynku każdego miasta rzeczypospolitey porobione, i osobny podziękowania adres do ludu Francuzkiego wydany.

Algierczykowie, żądają za Neapolitańskiego Xcia Paterno, którego nie dawno ich korsarze zabrali 7000 czerwko: zł. wykupnego. Syn tego Xcia ndał się sam do Algieru.

Cesarskiego jenerała Provera wyprawiono tym sposobem z Rzymu, że Francuzki tam poseł, obywatel Buonaparte oświadczył nakoniec kardynałowi sekretarzowi, iż jeżeli Provera w 24 godzin nie opuści Rzymu, tedy 10,000 Francuzkiego woyska ma rozkaz maszerowania do Rzymu i wypędzenia go. Provera w wozdaczonym czasie wyjechał do Neapolu.

Z Florencyi d. 2. Stycznia.

Dzisiejsza dworska gazeta mieści w sobie nader ważną wiadomość pod dniem 29 grudnia z Rzymu. Oczywiście zgwałcenie prawa narodow, i krwawe obrażenie na pośle rzeczypospolitey Francuzkiej w osobie Jozefa Buonaparte aktualnie w Rzymie dopełnione zostało. Oto są dalsze szczeguły tego zdarzenia:

W nocy d. 27 grudnia zaszło tu poruszenie ludu. Francuzki poseł został na balu u margrabiny Mafsinii o tym uwiadomiony. Dnia 28 zrana było wszystko spokojnie; ale po południu o godzinie 4 zgromadziła się wielka kupa najniższej klasy ludu przed pałacem Francuzkiego posta i krzyczała: Niech żyje wolność! Niech żyje lud Rzymski! lecz z zadziwieniem posirzeżono, że między tą kupą, ci co najbardziej krzyczeli byli szpiegami. Poseł zganił postępki ten, jako niedorzeczny; lecz naczelnicy tej kupy wpadli aż do izby posta i żądali Francuzkiej pomocy do przedsięwzięcia swego. Rozgniewany Buonaparte i będący przy nim jenerałowie Francuzcy Duphot i Scherlock, rzekli do nich, że za śmiałość tę odpowiedzą, przysząc i grożąc nam wiali ich, aby się rozszli.

W tym momencie dały się z muszkietow wystrzały słyszeć, na ulicy i prz

bramach pałacu. Papieżka iazdy pikietą skoczyła za tą kupą do pałacu, która się z boiaźni tam schroniła. Poseł i jenerałowie udali się zaraz na doł, dla przywro-żenia ile można spokojności. Tym cza- sem nadeszła Papieżka piechota, która na- tychmiast w porządku ognia dała, i Fran- cuzki inwalid, któremu poseł dopiero pa- szport dał, aby na łono swej oyczyzny powrócić, przy nogach Buonapartego zy- ciał postradał. Bramy już nie można było zamknąć. Buonaparte i towarzysze jego wypadli na ulicę, zaklinali żołnierzy, aby nie strzelali, dzwigali kapelusze w górę, używali wszelkich sposobow do uśmierze- nia rozruchu, chcieli z officyerami mówić; lecz nadaremnie, zamiast usłuchania ich, dano do nich ognia. Jenerał Duphot u- padł ciężko raniony; Buonaparte i Scher- lock nie mogąc go ratować, widzieli z ża- lem, iak leżąc już na ziemi, pod tysiącem razow ducha swego wyziunął. Oni obydwa nie mogąc do pałacu wrocić, pod tysią- cem niebezpieczeństw i pod kulami, któ- re iak grad na nich padały schronili się do jednego ogrodu.

Dziwna jednak rzecz, dodaje Florenc- ka gazeta, że żaden członek rządu nie po- spieszył na miejsce rozruchu, ani nastę- pującej nocy o los Buonapartego się nie dowiadywał. Gdy Buonaparte kilka li- stow napisał, dopiero otrzymał potrzebne do wyjazdu paszporta. Hiszpański poseł Azara i Toskański minister Angiolini mi- mo niebezpieczeństwa, na które się wy- stawiali sami losem Buonapartego się trudnili i we wszystkim mu dopomaga- li. Ciało jenerała Duphot było ze wszyst- kiego obdarte i kamieniami przywalone.

Jenerał ten miał się na drugi dzień z krew- ną Buonapartego żenić. W czasie gdy tak obrzydłe sceny w Rzymie zasły, które nie chybnie najsmutniejsze za sobą pocią- gną skutki, leży Oyciec Ś. śmierć loie cho- ry, tak, że co godzina wygląda ją rychło duch z niego wywdzie. Do tego przydać jeszcze potrzeba, że wszystkich stron smu- tne wiadomości, które ciężko żeby prze- żył. D. 20 weszli Cysalpinowie bez wy- strzału do cytadeli Pesaro, wzięli Faro i Synigalią.

Z Rastadt d. 3. Stycznia.

Dzisiaj odprawila się sefjsya deputa- cyi Reszy, która nie była nad ione dłuż- sza. Xże następca Badeński i Xże Dwo- mostow wraz z swemi żonami przybyli tu dzisiaj; z rana odebrali wizyty, obiad iedli u hrabiego Görz ministra Pruskiego; w wieczor byli na teatrze, potym powro- cili do Karlsruhe. Lubo o obietciu przez Francuzow, Bazylei, znaywiększą mowio- no tu pewnością, pokazuje się atoli teraz, że to jest fałsz, gdy żadne późniejsze do- niesienia niepotwierdzają tej wiadomości. (Zdaie się, że wniesie znaczney liczby Fran- cuzow dnia 30 grudnia do Bazylei dla pry- watnych powodow, utworzyło tę pogło- skę. Listy nawet z Bazylei pod dniem 1 stycznia żadney o tym nie czynią wzmian- ki.)

Z Strazburga d. 2. Stycznia.

W dniach tych wiele pułbrygad, któ- re w naszym stały departamencie, wyszły dla udania się do armii Angielskiej. Inne woyska ściągają się nad Ren dla wzmoc- nienia korpusu pod rozkazami jenerała Championnet będącego, który udać się ma, iak mówią, ku północnym Niemcom.

GAZETY KRAKOWSKIEY

 W E S R Z O D Ę D N I A 24. S T Y C Z N I A 1798.

Z Bazylei d. 30. Grudnia.

Zdaie się, że burza, której od dawnego już czasu spodziewano się w Szwajcarch nie bawnie nastąpi. Patrycyuszowie Bernenscy ogłosili świeżo odezwę wzywającą lud, do poświęcenia osob i majątków swoich na obronę konstytucyi i religii, a dla nadania większey tey odezwie wagi, kazali w tym samym czasie aresztować wszystkich znanych za przyaciół nowości; wielu schwytano i w ciemnych osadzono więzieniach. Wielka ich jednak liczba udata się do tuteyszego miasta pod protekcyą ministra rzeczypospolitey Francuzkicy i uchronienia się od wszelkiego prześladowania; minister ten nie odmówił im swoiey obrony. W mieście nawet samym bernie regencya w przeciągu dni kilku 3 razy garnizon odmieniać kazata. Rząd kantonu Berońskiego dopełnił wszystkich tych kroków, nie zaczekawszy na wyrok w tey okoliczności nadzwyczajnego seymu, zgiomadzoaego w Arau. Obywatel Maingaud nowy rzeczypospolitey Francuzkicy w Bazylei minister, wczoray rozpoczął swoje urządowanie. Wielu członków rady tajney udata się już do niego z powinszowaniem. Chorągiew zeeh kolorową przy odgłosie wojskowej muzyki i potroynym wystrzale z 11 sztuk armat na watach w Huningen nad oknami

domu w którym mieszka, zawiesić kazaf. Ta trzech kolorowa chorągiew naywiększe w mieście tym robi wrażenie; lud nadedwszystko rozumie, że znak ten zapowiada, obięcie przez Francuzow w posiadzicielstwo miasta Bazylei. Obywatel Maingaud przy podziękowaniu wyraził między innym w mowie swoiey, iż ma od dyrektoryatu rozkaz, oświadczyć, że rzeczpospolita Francuzka iest daleką od podzielenia kraiu Szwajcarrow; że wszystkie w tey okoliczności rozgłaszane wieści, mogą być uważane, iako niemające naymniejszey pewności. W odpowiedzi od tegoż ministra daney jenerałowi Dufour, który tu z jenerałem Gerard-Vieux i wielu innymi officyerami, tudzież oddziałem huzarów przybył, oświadczył, że będzie sprawiedliwym, tak dla strony oligarchiczney, iak i anti oligarchiczney; lecz że ostatniey nadedwszystko wszystkimi sposobami bronić będzie. Wspaniałą na 45 osob dawał ucztę, na którą wielu officyerow, minister rzeczypospolitey Cysalpińskiej, sprawuiący interesfa rzeczypospolitey Francuzkicy Bacher, który do Ratisbony ma się udać, tudzież 15 mieszkańców z miasta tego zaproszonych było. Dnia 1 stycznia będzie wielka na osob sto ucztą.

Z Rastadt d. 6. Sycznia.

Baron Rosenkrantz minister Duński od Xięstwa Holszteińskiego udowodnił się przed deputacją Rzeszy. Ministrowie Pruscy odebrali dzisiaj kuryera z Berlina. Minister Szwedzki wysłał nazad kuryera do Stokolmu którego przed kilku dniami był odebrał. Xiężę Mecklemburski przysłał tu jako ministra tajnego konsyliarza Balsewitz. W dniach tych przybył tu także deputowany od hrabstwa Leyen. Wnoszą,

że generał Buonaparte nie opuści Paryża i nie powroci do Rastadt aż w ten czas, gdy deputacya odbierze nieograniczone pełnomocnictwa. Znajduie się tu poseł dworu Rzymskiego oczekujący przybycia tego generała, do którego z szczegulnym wystany jest zleceniem. Hrabia Melzi Erite minister Cysalpinski także go oczekuje. Obywatel Pettet sekretarz Buonapartego i obywatel Lavalette, jeden z jego adjutantow zawsze się tu bawia.

D O N I E S I E N I A.

Per Magistratum Cæsareo - Regiæ Urbis Metropolis Cracoviæ, omnibus, quibus interest, presentibus Edictalibus notum redditur, præsertim vero Thomæ & Contio Sobieniowski, olim Josephi Sobieniowski Mercatoris hujatis, & Salomeæ de Laskiewiczze Conjugum filiis, Magdalenam Laskiewiczzowa die 17ma mensis Julii Anno Currentis hic Cracoviæ in Lapidea Patrum Prædicatorum in Cementerio Sanctissimæ Trinitatis sub Nro. 75to situata habitantem, fatis, celsisse, qui ergo ad hæreditatem morte ejus derelictam, jus aliquod se habere putant, hisce inveniuntur, ut suam declarationem, an hæreditatem præfatam cum vel sine beneficio Legis, ac Inventarii, adire, vel prorsus repudiare velit, in spatio Unius Anni & Sex Septimanarum huic Cæsareo - Regio Magistratui certo certius exhibeant, ac se eatenus omnimode legitiment, quia secus hæreditas hæc, in supra dicto termino se insinuantibus, & legitimantibus addicetur extradeturque. Decretum Cracoviæ die 14 mensis Xbris Anno 1797.

Gelinek. m. p.

Wohlmann m. p.

J. Wytyszkiewicz m. p.

A. Florkowski m. p.

Ex Concluso Senatus Cæs. Reg. Urbis Metropolis Cracoviæ,

Jacobus Pączkowski Ex.

Wieś Motycze Duchowne w Rzeszowskim cyrkułe do funduszu Religii należąca d. 14 Marca roku przyszłego 1798 we Lwowie w kancelaryi C. K. dobr kameralnych administracyi we Wschodniej Galicyi z rana o godzinie 9 przez publiczną aukcyą największy podajacemu przedana będzie.

Fiskalna czyli napierwey wywołać się mająca cena wynosi 11557 zł. ryń. 20 kr. ztym każdy chęć kupienia mający rygieltem czyli vadio od 1155 zł. ryń. 44 kr. za które się prowizyi do magae nie może, opatrzone być powinien.

Rubryki intrat są:

728 dni ciężkich pańszczyzny po 11 kr.	133 zł. R. 28 kr.
2092 ręcznych dni pańszczyzny po 4 kr.	191 — — 46
Konopie	— — — 35
Drobiu.	1 — — 27 $\frac{1}{8}$
Jay.	— — — 7
Od 148 morgow 149 $\frac{1}{2}$ $\square$ sążni roli	189 — — 18 $\frac{1}{2}$
6 detto 713 detto łęki	8 — — 21
1 detto 840 detto ogrodow	2 — — 34
121 detto 151 $\frac{1}{2}$ detto pastwiská.	21 — — 40 $\frac{3}{8}$
Dochod z propiaczyi po odtrąconym czopowym . . .	127 — — 30
smma intrat	676 — — 47 $\frac{1}{2}$

) (83) (
Rubryki Wydatkow.

Podatek dominikalny	30 — — —
detto military	2 — — —
Koszty na rząd czyli regię	67 — — 40 $\frac{6}{8}$
summa wydatkow	99 — — 40 $\frac{6}{8}$

Odrąciwszy te wydatki od wyżej wyrażonych dochodów zostaje czystey intraty	577 — — 7
Które po pięć od sta rachując czynią kapitał	11542 — — 20
Do tego cena starey niepotrzebney karczmy	15 — — —

Więc summa całego kapitału wypada 11557 — — 20

Opisaniemie wsi razem z otaxowaniem i wyraźnym dochodów wyrachowaniem każdego dnia chęć kupienia mający w kancelaryi C. K. dobr kameralnych administracyi każdego dnia przeyrzeć może, które też akta w sam dzień aukcyi przy przeczytaniu kondycyi zgromadzonem chęć kupienia mającym do przeyrzenia podane będą.

Od C. K. dobr kameralnych administracyi we wschodniej Galicyi.

W Lwowie dnia 14 Listopada 1797.

Leopold Haysler, administracyi przełożony.

Dobra Krzczyn w Myślenickim cyrkule do funduszu Religii należące dnia 8 Marca roku przyszłego 1798 we Lwowie w kancelaryi C. K. dobr kameralnych administracyi z rana ogodzinie 9tey przez publiczną aukcyą naywięcey podającemu sprzedane będą.

Fiskalna czyli naypierwey wywołać się mająca cena wynosi 31,912 zł. ryń. 3 kr. zاتم każdy chęć kupienia mający Rytgeldem czyli vadio od 3191 zł. ryń 13 kr. za które się prowizyi domagać nie może, opatrzonym byđz powinien,

Rubryki intrat są następujące.

1) W powinnościach poddanych podług inwentarza.

3900 Dwuciągłych dni pańszczyzny po 4 $\frac{1}{2}$ kr.	312 zł. R. 30 kr.
5868 dni ręcznych pańszczyzny po 3 $\frac{1}{2}$ kr.	382 — — 6 $\frac{1}{2}$
59 Sztuk kapłonow po 9 kr.	8 — — 51 kr.
21 detto kur po 5 kr.	1 — — 45 kr.
5 kop 33 isie, kopa po 10 kr.	— — — 55 $\frac{2}{3}$ k.
142 łokci przędzy po 3 kr.	7 — — 6 kr.
366 detto detto po 1 $\frac{1}{2}$	9 — — 9 kr.
Czynsze gruntowe w gotowiznie	81 — — 39 kr.

631 zł. R. 1 $\frac{1}{2}$ kr.

2) Pożytek z polnego gospodarstwa.

Od 470 Korcow 31 garcy wysiewu	596 — — 11 $\frac{1}{2}$ kr.
Od 91 detto 19 detto łaki	15 — — 57 $\frac{1}{8}$ kr.
dd. 96 morgow 198 □ sążni pastwiska	38 — — 26 $\frac{1}{8}$ kr.

785 zł. R. 35 $\frac{1}{8}$ kr.

3) Dochod z propinacyi po odrąceniu, czopowego i innych kosztow	144 — — 37 $\frac{1}{8}$ kr.

summa tedy intrat . 1561 zł. R. 15 kr.

Rubryki wydatkow.

Podatek dominikalny	104 zł. R. 3 kr.
Na koszt rządu czyli Regii	156 — — 7 $\frac{1}{8}$ kr.
summa wydatkow	260 — — 10 $\frac{1}{8}$ kr.

Odrąciwszy te wydatki od wyżej wyrażonych dochodów zostaje czystey intraty	1301 — — 4 $\frac{1}{8}$ kr.

Które po pięć od sta rachując czynią kapitał	26021 — — 30

Do tego cena lasu po	4548	—	—	40	kr.
i taxa potrzebnych ekonomicznych budynków	1341	—	—	58	kr.

summa tedy całego kapitału wypada . . . 31912 . . . 8 kr.

Opisanie tych dobr razem z otaxowaniem, i wyrażnym dochodów wyrachowaniem, każdy chęć kupienia mający w kancelaryi C. K. dobr kameralnych administracyi każdego dnia przyrzeć może, które też akta w dzień aukcyi przy przeczytaniu przedaży kondycyi zgromadzonem chęć kupienia mającym do przyjrzenia podane będą.

Od C. K. dobr kameralnych administracyi we wschodniej Galicyi.

W Lwowie dnia 12go listopada 1797.

Leopold Haysler, dyrygujący administracyi Adjunkt.

Szpitalna Præbenda w miasteczku Tyczynie w Rzeszowskim cyrkule do funduszu religii należąca, dnia 7 marca roku przyszłego 1798 we Lwowie w kancelaryi C. K. dobr kameralnych administracyi z rana o godzinie 9 najwięcej podającemu publicznie przedana będzie.

Fiskalna czyli napierwey wywołać się mająca cena wynosi 7003 zł. ryń. 38 kr. ztym każdy chęć kupienia mają, rytgeldem czyli Vatio od 709 Zł. ryń. 22 kr. za które się prowizyi domagać nie może, opatrzonym być powinien.

Rubryki intrat są następujące:

832 Dwociągłych dni pańszczyzny po 6 kr.	83	Zł.	R.	12	Kr.
260 ręcznych doł po 3 kr.	13	—	—	—	—
9 Korców owsa czynszowego po 45 kr.	6	—	—	45	kr.
27 Sztuk iay po 1/2 kr.	—	—	—	4 1/2	kr.
14 Sztuk kapłunow po 7 1/2	1	—	—	45	kr.
9 Sztuk przedzy po 15 kr.	2	—	—	15	kr.
Od 56 Morgow 157 □ sążni pola	145	—	—	11 1/2	kr.
Od 8 deto 103 detto łąki	16	—	—	14 1/2	kr.
dd. 3 detto 218 detto ogrodow	6	—	—	20 1/2	kr.
dd. 2 detto 366 detto pastwiska	—	—	—	37 1/2	kr.
Czynsze gruntowe w gotowiznie	7	—	—	1 1/2	kr.

Summa Intrat . . . 282 — — 22 1/2 kr.

Rubryki wydatkow.

Dziesięcina i mszalne	9	—	—	—	—
Koszt na rządy, czyli regię	28	—	—	14 1/2	kr.

Summa wydatkow 37 — — 14 1/2 kr.

Odrąciwszy te wydatki od wyżej wyrażonych dochodów

zostaje czystey Intraty . . . . . 245 — — 8 1/2 kr.

Ktore po 5 od sta rachniąc czynią kapitał . . . . . 4902 — — 50 kr.

Do tego taxa budynkow . . . . . 2190 — — 48 kr.

Summa tedy całego kapitału 7093 — — 38 kr.

Opisanie tej Realności z otaxowaniem, i wyrażnym dochodów wyrachowaniem każdy chęć kupienia mający w kancelaryi C. K. dobr kameralnych administracyi każdego dnia przyrzeć może, które też akta w dzień aukcyi zgromadzonem chęć kupienia mającym do przyjrzenia podane będą.

Od C. K. dobr kameralnych administracyi we wschodniej Galicyi.

We Lwowie dnia 10go Listopada 1797.

Leopold Haysler, administracyi przełożony.